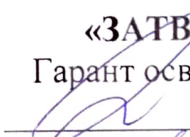

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
 Р.Б. Кожухівська
«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління регіональним розвитком туризму»

Освітній рівень: *перший (бакалаврський)*

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

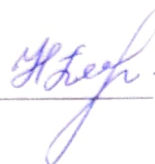
Спеціальність: 242 «Туризм»

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Факультет: *менеджменту*

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління регіональним розвитком туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2021. 15 с.

Розробник: *д.е.н., професор кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи*

Н.О. Петренко

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від «30» серпня 2021 року № 1.

Завідувач кафедри
туризму та готельно-ресторанної справи
«30» серпня 2021 року

Л.В. Транченко

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1.

Голова М.О. Гоменюк
«31» серпня 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: 242 «Туризм»	
Змістових модулів – 4		Семестр: 8-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва) (за наявності)		Лекції: 26 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні: 28 год.
Тижневих годин навчання: аудиторних – 4,0; самостійної роботи студента – 5,0.		Освітній рівень: перший (бакалаврський)
	Освітньо-професійна програма: «Туризм»	Індивідуальні завдання: год.
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

В управлінні регіональним розвитком особливе місце займають спеціалізовані, у тому числі й рекреаційно-туристичні, комплекси регіонів. Головна проблема – вибір сучасної стратегії регулювання та інструментів реалізації управлінської діяльності в туристичній системі регіону як пріоритетної сфери регіональної економіки. Вирішення даної проблеми потребує великої кількості фахівців – здатних керувати туристичним підприємництвом не тільки на рівні готелів та туристичних фірм, а й на регіональному рівні.

Актуальність навчальної дисципліни зумовлена об'єктивними потребами розвитку нових форм організації та управління регіональним розвитком туризму.

Мета дисципліни: сформувати у здобувачів професійні знання з теорії і методики управління регіональним розвитком туризму; ознайомлення із сучасними моделями управління регіональним розвитком туризму; вивчення теоретико-методичних основ створення і реалізації концепцій, стратегій, програм і планів розвитку туризму на регіональному рівні.

Завдання дисципліни: набуття і закріплення знань студентами у сфері управління регіональним розвитком туризму.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: дисципліна вивчається на основі знань з курсу «Основи туризмознавства», «Організація туристичних подорожей», «Рекреаційна база сільського (зеленого) туризму», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Менеджмент у туризмі».

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен **оволодіти** такими **компетентностями:**

загальні:

- здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- прагнення до збереження навколишнього середовища;

фахові:

- здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- розуміння основних понять та концепцій сільського (зеленого) туризму.

Програмними результатами вивчення дисципліни є отримання знань та умінь щодо особливостей організації рекреаційно-туристичного простору зокрема розвитку сільського (зеленого) туризму, як одного із складових соціально-економічного, сталого розвитку сільської місцевості.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові основи управління регіональним розвитком туризму

Тема 1. Туризм як об'єкт регіонального управління

1. Основні уявлення про управління регіональним розвитком
2. Регіональна політика як основа управління регіональним розвитком
3. Об'єкт, мотивація, функції, стадії управління розвитком економіки регіону

Тема 2. Державна регіональна політика як головний інструмент управління регіональним розвитком туризму

1. Державна туристична політика України
2. Сучасні тенденції розвитку туристичної галузі регіону в контексті реалізації механізму державного управління.
3. Державна підтримка розвитку внутрішнього та в'їзного туризму в Україні

Тема 3. Інституційні основи управління регіональним розвитком туризму

1. Інституційне забезпечення розвитку регіональних туристичних ринків
2. Вдосконалення інституційного забезпечення розвитку туристичної галузі на регіональному рівні
3. Концепція розвитку туристичної сфери регіону

Змістовий модуль 2. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні

Тема 4. Теоретичні аспекти регіонального управління інноваційно-інвестиційними процесами в туризм

1. Туристські дестинації як суб'єкт управління регіонального розвитку
2. Особливості інтеграційних процесів в управлінні організаціями індустрії туризму в регіоні

3. Кластерні моделі в управлінні регіональним розвитком туризму

Тема 5. Туристичний потенціал регіонів як ресурсна база розвитку

1. Туристичні ресурси як базова умова розвитку туризму в регіонах України
2. Оцінка потенціалу природно-рекреаційних ресурсів
3. Фінансовий потенціал регіонального розвитку туризму

Змістовий модуль 3. Сучасні моделі державного регулювання туризму

Тема 6. Сучасні моделі управління розвитком туризму в регіоні

1. Форми, методи та механізм регулювання і управління регіональним розвитком туризму
2. Моделі розвитку туризму на регіональному рівні
3. Розвиток туристичної сфери регіону на засадах формування територіально-виробничих інтеграційних структур
4. Формування інноваційної стратегії розвитку туристичного бізнесу в регіоні

Тема 7. Державні та регіональні інструменти управління регіональним розвитком туризму

1. Сутність поняття, принципи та методи державного управління сферою туризму на регіональному рівні
2. Концептуальні засади реформування державного управління на регіональному рівні
3. Модель державного управління туристичними дестинаціями регіонального рівня в умовах децентралізації

Тема 8. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму

1. Основні підходи до розробки регіональних програм розвитку туризму.
2. Концептуальні засади планування розвитку туризму
3. Методи планування та прогнозування розвитку туризму

4. Особливості стратегічного планування розвитку туризму та його місце в системі управління регіональним розвитком

Змістовий модуль 4. Управління регіональним розвитком сільського (зеленого) туризму

Тема 9. Управління розвитком сільського (зеленого) туризму на регіональному рівні

1. Сучасний стан та тенденції розвитку сільського зеленого туризму
2. Методичні основи оцінювання ефективності реалізації стратегії розвитку сільського (зеленого) туризму

Тема 10. Управління регіональним маркетингом туристичних DESTINATION сільського (зеленого) туризму

1. Сутність регіонального маркетингу
2. Маркетинговий підхід до формування туристичного продукту в регіоні
3. Інформаційно-аналітичне забезпечення регіонального маркетингу
4. Особливості формування та реалізації маркетингової стратегії сільського (зеленого) туризму регіону

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Наукові основи управління регіональним розвитком туризму						
Тема 1. Туризм як об'єкт регіонального управління	10	2	2			6
Тема 2. Державна регіональна політика як головний інструмент управління регіональним розвитком туризму	10	2	2			6
Тема 3. Інституційні основи управління регіональним розвитком туризму	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18
Змістовий модуль 2. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні						
Тема 4. Теоретичні аспекти регіонального управління інноваційно-інвестиційними процесами в туризм	10	2	2			6
Тема 5. Туристичний потенціал регіонів як ресурсна база розвитку	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	20	4	4			12
Змістовий модуль 3. Сучасні моделі державного регулювання туризму						
Тема 6. Сучасні моделі управління розвитком туризму в регіоні	10	2	2			6
Тема 7. Державні та регіональні інструменти управління регіональним розвитком туризму	10	2	2			6
Тема 8. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6			18
Змістовий модуль 4. Управління регіональним розвитком сільського (зеленого) туризму						
Тема 9. Управління розвитком сільського (зеленого) туризму на регіональному рівні	19	4	6			9
Тема 10. Управління регіональним маркетингом туристичних дестинацій сільського (зеленого) туризму	19	4	6			9
Разом за змістовим модулем 4	38	8	12			18
Усього годин	120	26	28			66

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Наукові основи управління регіональним розвитком туризму		
1.	Тема 1. Туризм як об'єкт регіонального управління 1. Основні уявлення про управління регіональним розвитком 2. Регіональна політика як основа управління регіональним розвитком 3. Об'єкт, мотивація, функції, стадії управління розвитком економіки регіону	2
2.	Тема 2. Державна регіональна політика як головний інструмент управління регіональним розвитком туризму 1. Державна туристична політика України 2. Сучасні тенденції розвитку туристичної галузі регіону в контексті реалізації механізму державного управління. 3. Державна підтримка розвитку внутрішнього та в'їзного туризму в Україні	2
3.	Тема 3. Інституційні основи управління регіональним розвитком туризму 1. Інституційне забезпечення розвитку регіональних туристичних ринків 2. Вдосконалення інституційного забезпечення розвитку туристичної галузі на регіональному рівні 3. Концепція розвитку туристичної сфери регіону	2
Змістовий модуль 2. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні		
4.	Тема 4. Теоретичні аспекти регіонального управління інноваційно-інвестиційними процесами в туризм 1. Туристські дестинації як суб'єкт управління регіонального розвитку 2. Особливості інтеграційних процесів в управлінні організаціями індустрії туризму в регіоні 3. Кластерні моделі в управлінні регіональним розвитком туризму	2
5.	Тема 5. Туристичний потенціал регіонів як ресурсна база розвитку 1. Туристичні ресурси як базова умова розвитку туризму в регіонах України 2. Оцінка потенціалу природно-рекреаційних ресурсів 3. Фінансовий потенціал регіонального розвитку туризму	2
Змістовий модуль 3. Сучасні моделі державного регулювання туризму		
6.	Тема 6. Сучасні моделі управління розвитком туризму в регіоні 1. Форми, методи та механізм регулювання і управління регіональним розвитком туризму 2. Моделі розвитку туризму на регіональному рівні 3. Розвиток туристичної сфери регіону на засадах формування територіально-виробничих інтеграційних структур 4. Формування інноваційної стратегії розвитку туристичного бізнесу в регіоні	2
7.	Тема 7. Державні та регіональні інструменти управління регіональним розвитком туризму 1. Сутність поняття, принципи та методи державного управління сферою туризму на регіональному рівні 2. Концептуальні засади реформування державного управління на регіональному рівні 3. Модель державного управління туристичними дестинаціями	2

	регіонального рівня в умовах децентралізації	
8.	Тема 8. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму 1. Основні підходи до розробки регіональних програм розвитку туризму. 2. Концептуальні засади планування розвитку туризму 3. Методи планування та прогнозування розвитку туризму 4. Особливості стратегічного планування розвитку туризму та його місце в системі управління регіональним розвитком	2
Змістовий модуль 4. Управління регіональним розвитком сільського (зеленого) туризму		
9.	Тема 9. Управління розвитком сільського (зеленого) туризму на регіональному рівні 1. Сучасний стан та тенденції розвитку сільського зеленого туризму 2. Методичні основи оцінювання ефективності реалізації стратегії розвитку сільського (зеленого) туризму	6
10.	Тема 10. Управління регіональним маркетингом туристичних дестинацій сільського (зеленого) туризму 1. Сутність регіонального маркетингу 2. Маркетинговий підхід до формування туристичного продукту в регіоні 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення регіонального маркетингу 4. Особливості формування та реалізації маркетингової стратегії сільського (зеленого) туризму регіону	6
	Усього	28

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Наукові основи управління регіональним розвитком туризму		
1.	Тема 1. Туризм як об'єкт регіонального управління	6
2.	Тема 2. Державна регіональна політика як головний інструмент управління регіональним розвитком туризму	6
3.	Тема 3. Інституційні основи управління регіональним розвитком туризму	
Змістовий модуль 2. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні		
4.	Тема 4. Теоретичні аспекти регіонального управління інноваційно-інвестиційними процесами в туризм	6
5.	Тема 5. Туристичний потенціал регіонів як ресурсна база розвитку	6
Змістовий модуль 3. Сучасні моделі державного регулювання туризму		
6.	Тема 6. Сучасні моделі управління розвитком туризму в регіон	6
7.	Тема 7. Державні та регіональні інструменти управління регіональним розвитком туризму	6
8.	Тема 8. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму	6
Змістовий модуль 4. Управління регіональним розвитком сільського (зеленого) туризму		
9.	Тема 9. Управління розвитком сільського (зеленого) туризму на регіональному рівні	9
10.	Тема 10. Управління регіональним маркетингом туристичних дестинацій сільського (зеленого) туризму	9
	Усього	66

7. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Управління регіональним розвитком туризму» методи інтерактивного навчання (розбір конкретних ситуацій методом case-study, рольові та ділові ігри, робота у малих групах, тренувальні завдання, практичні вправи, тести та т.п.).

Для досягнення поставленої мети вивчення дисципліни також використовуються наступні методи: історичний – при узагальненні поглядів представників різних наукових шкіл; абстрактно-логічний – при постановці мети і завдань дослідження; монографічний – при вивченні літературних джерел, законодавчих чи інших нормативно-правових актів; структурно-функціональний – для аналізу змін, що відбуваються в регіональному розвитку окремих територій; логіко-семантичний – при уточненні й систематизації структурних елементів механізму стратегічного управління сільським зеленим туризмом та специфічних особливостей розвитку регіонів; економіко-статистичний – для аналізу основних техніко-економічних показників сучасного стану економіки регіонів України; графічний і табличний методи – для побудови графіків і діаграм та таблиць.

8. Методи контролю

Рейтингова система оцінювання, яка передбачає усне і письмове опитування; поточний модульний контроль; презентація науково-дослідних робіт; екзамен.

Визнання результатів навчання у неформальній освіті проводиться (за бажанням студента) згідно «Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» № 01-05/168 від 08.10.2020 р.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний (модульний) контроль																	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4							
T1	T2	T3	MK1	T4	T5	MK2	T6	T7	T8	MK3	T9	T9	T9	T10	T10	T10	MK 4	
3	3	3	7	3	3	7	3	3	3	7	3	3	3	3	3	3	7	
																	30	100

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Управління регіональним розвитком туризму» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;

Петренко Н.О. Опорний конспект лекцій навчальної дисципліни «Управління регіональним розвитком туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 98 с.;

– плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення:

Петренко Н.О. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Управління регіональним розвитком туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 23 с.;

– завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Петренко Н.О. Методичні матеріали, завдання і вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління регіональним розвитком туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 20 с.;

- засоби діагностики знань та умінь студентів;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>
2. Дутчак С. В. Управління регіональним розвитком туризму. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 128 с.
3. Корж Н. В. Басюк Д.І. Управління туристичними дестинаціями. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 22 с.
4. Лагодієнко В.В., Саркісян Г.О., Любаров Ю.Й. Векторна спрямованість регіональних туристичних кластерів та їх змістовна характеристика. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія «Економіка і менеджмент», 2018. Вип. 3(78), С. 90-97.
5. Огієнко М.М., Любаров Ю.Й. Проблеми інтеграції туристичної індустрії регіонів України у світовий економічний простір. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва*. Серія «Економічні науки». 2020. № 1. С. 334-345.
6. Розвиток індустрії туризму як складова розбудови регіонів. Мельниченко О.А., проф., Ахмедова О.О. Державна економічна політика регіонального розвитку. Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2017. 420 с.
7. Саковська О. М. Визначення ефективності рекламно-маркетингових заходів з просування туристичного продукту на регіональному рівні. *Бізнес Інформ*, 2018. № 7. С. 327-335.
8. Савченко В. Ф. Управління регіональним розвитком туризму. Чернівці.-ЧНТУ, 2017.191 с.
9. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р URL: [zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-р](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80) (дата звернення: 17.05.2021).
10. Саковська О.М. Сільський зелений туризм як перспективний напрям економічного розвитку України. *Бізнес-навігатор*, 2020. Вип. 3 (59). С. 47-53.
11. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу. 2-ге вид. від. ред. доп. К.:КНТЕУ, 2009. 436 с.
12. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку. За ред. проф. В. В. Александрова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 287 с.
13. Туристичний імідж регіону. За ред. Парфіненко А. Ю. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 315 с.
14. Управління регіональним розвитком туризму. За ред. В.Ф. Семенова. Одеса, 2011. 225 с.
15. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи. За заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. 400 с.

Допоміжна:

1. Ахмедова О.О. Можливості використання міжнародного досвіду державного регулювання у сфері туризму в Україні. *Вісник НУЦЗУ*. Х.: Вид-

во НУЦЗУ, 2016. С. 32-37.

2. Ахмедова О.О., Сікорська І.М. Туристична індустрія як об'єкт державного регулювання. *Вісник ВУЕМ*. № 8, 2014. С. 40-48.

3. Петренко Н.О. Стратегічне управління економічним розвитком аграрного сектору регіонів України: теорія, методологія, практика. Умань: «Сочинський М.М.», 2017. 542 с.

4. Ахмедова О.О., Стрижак О.О. Державноуправлінські аспекти формування професійних компетентностей спеціалістів сфери туризму. *Вісник НУЦЗУ*. Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2019. С. 241-251.

5. Ахмедова О.О., Стрижак О.О. Державне регулювання розвитку морського та прибережного туризму в Україні. *Вісник НУЦЗУ*. Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2020. С. 180-196.

6. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами. Умань: УВПІ, 2015. 244 с.

7. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку. За ред. М.О. Кизим, В.Є. Єрмаченко. Х. : ІНЖЕК, 2012. 472 с.

8. Гловацька В.В. Особливості розвитку сільського зеленого туризму як підприємницької діяльності. *Інноваційна економіка*. 2010. №16. С. 45-50.

9. Бойко Є.О., Бойко О.С. Роль зеленого туризму в розвитку сільських територій. *Економіка. Управління. Інновації*, 2010. №1(3).URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2010_1_3

10. Осадча Т.С. Сільський зелений туризм в Україні: окремі аспекти організації, обліку і контролю. Херсон : Олді-плюс. 2009. 290 с.

11. Лужанська Т.Ю., Махлинець С.С., Тебляшкіна Л.І. Сільський туризм: історія, сьогодення та перспективи. За ред.І.М. Волошина. Київ: Кондор, 2008. 385 с.

12. Маєвський Я. Агротуризм: poradnik для сільського господаря. Львів, 2005. 80 с.

13. Горішевський П., Васильєв В., Зінько Ю. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003.148 с.

13. Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Державна туристична адміністрація. URL: <http://www.tourism.gov.ua/>.

3. Державний Фонд фундаментальних досліджень України. URL: <http://www.dffd.gov.ua/>

4. Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Бізнес в Україні. URL: <http://www.ukrbiz.net>.

6. Спілка сприяння сільського зеленого туризму УкраїниURL: www.greentour.com.ua

14. Зміни в робочій програмі

Дисципліна вивчається вперше